

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις : Ἰωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: ecclesia.protocol@gmail.com

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΟΥ

Πρωτ. 4028
Ἀριθ. Ἀθήνησι, τῇ 5ῃ Σεπτεμβρίου 2025
Διεκπ. 1919

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν
τίς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τὴν Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
τίς Ἱερές Συνοδικές Μονές καί
τίς Ὑπηρεσίες τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Ἐποπτεία ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων - Ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1067/2025»

Κατόπιν δημοσιεύσεως τῆς αποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 1067/2025 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία ἀπέρριψε αἴτηση ἀκυρώσεως κατὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας «Περὶ τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ Α' 37/28.2.2022), ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος γνωστοποιεῖ κατωτέρω (κεφάλαιο Α) τό θεσπισθέν δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ «Περὶ τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καθεστώς ἐποπτείας ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων, τό ὁποῖο ὀφείλουν πλέον νά ἐφαρμόζουν οἱ ἐπιχώριοι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες στίς πνευματικές καί ἔννομες σχέσεις τους μετὰ τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων τῆς μητροπολιτικῆς ἐπαρχίας τους (ὄρ. Κεφ. Α καί συνημμένο ὑπόδειγμα αποφάσεως).

Περαιτέρω ὑπό τό κατωτέρω κεφάλαιο Β' τίθενται εἰς γνῶσιν ὑμῶν, περιληπτικῶς, οἱ κρίσεις τῆς δικαστικῆς αποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 1067/2025 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας περὶ τῆς νομιμότητος τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθ. 337/2021 καί περὶ τῆς συνταγματικότητος τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ ν. 4559/2018 (στό ὁποῖο ἐρείδεται ὁ Κανονισμός).

Α. Περιεχόμενο τῆς ἐποπτείας τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων.

Κατὰ τὸ ἄρθρο 39 παρ. 6 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ν. 590/1977, ΦΕΚ Α' 146/1977), τοῦ ὁποίου τὸ δεῦτερο ἐδάφιο προστέθηκε μέ τὸ ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. β. τοῦ ν. 4559/2018 (ΦΕΚ Α' 142/3.8.2018) προβλέπεται ὅτι:

«6. Ὁ Μητροπολίτης ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ τὴν κατὰ τοὺς Ἱερούς Κανόνας πνευματικὴν ἐποπτείαν διὰ τὴν κανονικὴν μνημόνευσιν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις, τὴν χειροθεσίαν τοῦ Ἡγουμένου, τὴν ἔγκρισιν τῆς κουράς τῶν μοναχῶν, τὴν ἀνάκρισιν τῶν κανονικῶν παραπτωμάτων, τὴν μέριμναν διὰ τὴν κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνας λειτουργίαν τῆς Μονῆς καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως αὐτῆς. Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν καὶ ὡς πρὸς τὰ Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἀσχέτως νομικῆς μορφῆς».

Ἐπίσης κατὰ τὸ ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. γ τοῦ ν. 4559/2018 ὀρίζεται ὅτι:

«γ. Ἡ διάταξη τῆς προηγούμενης περίπτωσης ἐφαρμόζεται καὶ στὰ ὑφιστάμενα Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἀσχέτως ἀντίθετων προβλέψεων στὰ ἱδρυτικά τους κείμενα καὶ τοῦ ἕως σήμερα καθεστῶτος λειτουργίας τους».

Τὸ ἄρθρο 6 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθ. 337/2021 (ΦΕΚ Α' 37/2022) προβλέπει ὅτι:

«Ὁ Μητροπολίτης ἀσκεῖ ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς ἐπαρχίας του τὴν κατὰ τοὺς Ἱερούς Κανόνες πνευματικὴ ἐποπτεία γιὰ τὴν κανονικὴ μνημόνευση τοῦ ὀνόματός του στίς Ἱερές Ἀκολουθίες, τὴν χειροθεσία τοῦ Ἡγουμένου, τὴν ἔγκρισιν τῆς κουράς τῶν μοναχῶν, τὴν ἀνάκρισιν τῶν κανονικῶν παραπτωμάτων, τὴν μέριμνα γιὰ τὴν κατὰ τοὺς ἱερούς κανόνες λειτουργία τῆς Μονῆς καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεώς τους (περ. β-γ τῆς παρ. 2 τοῦ ἁρθρου 50 τοῦ ν. 4559/2018, Α' 142).

2. Ὁ ἀνωτέρω ἔλεγχος νομιμότητος τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως συνίσταται σέ ἔλεγχον τηρήσεως τοῦ ἱδρυτικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς κείμενης νομοθεσίας. Εἰδικότερα ὁ ἔλεγχος νομιμότητος ἀσκεῖται: α) κατασταλτικῶς, ἥτοι κατόπιν λήψεως τῆς διαχειριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου καὶ εἴτε πρὶν εἴτε μετὰ ἀπὸ τὴν ὑλοποίησίν της, β) τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως, γ) ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη ἢ ἀπὸ ὄργανο πού ὀρίζει ἢ συγκροτεῖ μέ ἀπόφασή του ἢ ἀπὸ τὴν Διεύθυνση Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατόπιν αἰτήματος τοῦ οἰκείου Μητροπολίτη

(κατά τόν σχετικό Κανονισμό 210/2010 (Α' 135), καί πάντα τά ἀνωτέρω κατ' ἐπιλογή τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη δι' ἀποφάσεώς του».

Οἱ κατά τό ἄρθρο 6 τοῦ Κανονισμοῦ 337/2021 ἀρμοδιότητες ἐποπτείας τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη περιλαμβάνουν: α) τήν πνευματική ἐποπτεία γιά τήν κανονική μνημόνευση τοῦ ὀνόματός του στίς Ἱερές Ἀκολουθίες, β) τήν χειροθεσία Ἡγουμένου/νης, γ) τήν ἔγκριση τῆς κουράς τῶν μοναχῶν, δ) τήν ἀνάκριση τῶν κανονικῶν παραπτωμάτων, ε) τήν μέριμνα γιά τήν κατά τούς ἱερούς κανόνες λειτουργία τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων, στ) τόν ἔλεγχο νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων.

Οἱ ἀνωτέρω ἐξουσίες ἰσχύουν ἐπὶ τῶν ἤδη ὑφισταμένων καί τῶν ἰδρυθησομένων στό μέλλον Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων. Ὁ Κανονισμός ὑπ' ἀριθ. 337/2021 (ἄρθρο 6) ἐπαναλαμβάνει τήν ἀντίστοιχη διατύπωση περί τῶν ἐξουσιῶν τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη, ἡ ὁποία διαλαμβάνεται καί στό πρῶτο ἐδάφιο τοῦ ἁρθρου 39 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 περί τῶν Ἱερῶν Μονῶν, πού εἶναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, καί ἡ ὁποία ἐπεκτάθηκε ἐπὶ τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων (μέ τό ἄρθρο 50 παρ. 2 ἐδάφ. β-γ τοῦ ν. 4559/2018).

Εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐποπτείας ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως, ὅπως ρυθμίζεται στό ἄρθρο 6 παρ. 2 τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021, λεκτέα τά ἀκόλουθα:

α) Ὁ ἐπιχώριος Μητροπολίτης ἀσκεῖ ἔλεγχο νομιμότητας ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων καί ὄχι ἔλεγχο σκοπιμότητας ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἀποφάσεων καί τῶν συναλλαγῶν τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων.

β) Εἰδικότερα ὁ ἐπιχώριος Μητροπολίτης ἐλέγχει μόνον ἐάν ἡ οἰκονομική διαχείριση τῶν Ἡσυχαστηρίων παραβιάζει τρία καθεστῶτα: i) τήν κείμενη νομοθεσία, ii) τούς Ἱερούς Κανόνες καί iii) τόν ἐν ἰσχύι ἰδρυτικό κανονισμό τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου (π.χ. τόν ὀργανισμό του, προεδρικό διάταγμα, ἂν εἶναι ἴδρυμα ἢ τό καταστατικό του, ἂν εἶναι σωματεῖο ἢ ἀστική ἐταιρεία).

Ὅταν ἀνωτέρω γίνεται λόγος γιά «κείμενη νομοθεσία» σημειώνεται ὅτι, ἐπειδή τά Ἱερά Ἡσυχαστήρια εἶναι νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἡ οἰκονομική διαχείρισή τους δέν διέπεται καί δέν ἐλέγχεται μέ βάση τήν κείμενη νομοθεσία περί τῆς περιουσίας τῶν Ἱερῶν Μονῶν, οἱ ὁποῖες εἶναι νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου π.χ. ἄρθρο τοῦ 47 παρ. 1 ν. 590/1977 (ἔγκριση τῆς ΔΙΣ γιά ἐκποίηση ἀκίνητης περιουσίας), βασιλικό διάταγμα τῆς 12^{ης}/23^{ης}.2.1948 «Περί των ὀρων και του τρόπου εκποιήσεως των ακινήτων της διατηρουμένης περιουσίας των μονῶν» (ΦΕΚ Α' 49/23.2.1948), προεδρικό διάταγμα τῆς 1^{ης}/5^{ης}.3.1932 «Περί του τρόπου διοικήσεως και διαχειρίσεως

της κατά το άρθρ. 8 του Νόμου 4684 διατηρουμένης περιουσίας των Μονών» (Α' 61/5.3.1932), βασιλικό διάταγμα της 28^{ης}.7/15^{ης}.9.1858 «Κανονισμός περί των μοναστηρίων» (ΦΕΚ 42/15.9.1858).

γ) Ο έλεγχος νομιμότητας πού διενεργεί ο επιχώριος Μητροπολίτης δεν είναι προληπτικός (πρό της λήψεως των αποφάσεων). Τά Ίερά Ήσυχαστήρια δεν ζητούν την έγκρισή του πριν από την έκδοση αποφάσεώς τους περί της οικονομικής διαχειρίσεώς τους.

δ) Ο επιχώριος Μητροπολίτης άσκει μόνον κατασταλτικό έλεγχο νομιμότητας (τακτικώς ή έκτάκτως) και δύναται νά επιλέξει ότι θά έλέγχει τίς έκδοθεϊσες διαχειριστικές αποφάσεις του Ίερού Ήσυχαστηρίου:

i) είτε μετά την λήψη τους και πριν από την ύλοποίησή τους. Λ.χ. ο Μητροπολίτης δύναται νά όρίσει ότι ή απόφαση του Ήγουμενοσυμβουλίου πού καταρτίζει τον προϋπολογισμό έλέγχεται πριν αρχίσει νά εκτελειται ο προϋπολογισμός κατά τό προσεχές έτος ή ότι οί αποφάσεις μεταβιβάσεως κτημάτων Ήσυχαστηρίου θά έλέγχονται μετά την λήψη τους, αλλά πριν από την ύπογραφή του σχετικού συμβολαίου έκποιήσεως,

ii) είτε μετά την λήψη τους και μετά την ύλοποίησή τους. Λ.χ. μπορεί νά ζητηθεί έλεγχος νομιμότητας άπολογισμού παρελθόντος έτους μετά την λήξη της οικονομικής χρήσεως και την κατάρτιση του άπολογισμού ή έλεγχος σέ συγκεκριμένη συναλλαγή πού έχει ολοκληρωθεί ή για την γενόμενη διαχείριση συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων ή για παρελθόν χρονικό διάστημα,

iii) είτε συνδυασμός των άνωτέρω,

ε) περαιτέρω ο κατασταλτικός έλεγχος νομιμότητας δύναται νά είναι:

i) τακτικός έλεγχος νομιμότητας, μέ προκαθορισμένη περιοδικότητα κάθε έτος. Δύναται νά όρίζεται μέ την απόφαση του Μητροπολίτη ότι π.χ. σέ συγκεκριμένες προθεσμίες κάθε έτους ύποβάλλονται στην οικεία Μητρόπολη προς έλεγχο ο καταρτισθείς προϋπολογισμός του έπομένου έτους και ο άπολογισμός του παρελθόντος έτους ή ότι ο έλεγχος νομιμότητας άσκειται σέ διαχειριστικές αποφάσεις πού αποφασίζουν έκποίηση ακινήτου κ.λπ.,

ii) έκτακτος έλεγχος νομιμότητας, ήτοι χωρίς προκαθορισμένη περιοδικότητα, καθώς αποφασίζεται σέ έκτακτη περίσταση και άφορᾶ συγκεκριμένη συναλλαγή ή διαχείριση περιουσιακού στοιχείου ή συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

στ) Ο τακτικός και ο έκτακτος έλεγχος νομιμότητας διενεργούνται είτε από τον ίδιο τον Μητροπολίτη είτε από όργανο πού όρίζει ο Μητροπολίτης (π.χ. Πρωτοσύγκελλο ή άλλο υπάλληλο λαϊκό ή

κληρικό της Ι. Μητροπόλεως ή τυχόν βοηθό Επίσκοπο) ή από όργανο πού συγκροτεί ο Μητροπολίτης με απόφασή του (π.χ. επιτροπή) ή σέ έκτακτες περιπτώσεις έλέγχου από την Διεύθυνση Δημοσιονομικού Έλέγχου της Εκκλησίας της Ελλάδος κατόπιν αιτήματος του οικείου Μητροπολίτη «καί πάντα τά άνωτέρω κατ' έπιλογή του έπιχωρίου Μητροπολίτη δι' αποφάσεώς του» (άρθρο 6 παρ. 2 έδ. β Κανονισμού ύπ' αριθ. 337/2021).

Συνεπώς, δέον οί έπαρχιούχοι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες (ή άρμοδιότητα έποπτείας επί των Ήσυχαστηρίων, όπως καί επί των Ίερών Μονών, ανήκει προσωπικώς στους Σεβ. Μητροπολίτες καί όχι στά Μητροπολιτικά Συμβούλια) νά εκδώσουν απόφασή τους καί νά την κοινοποιήσουν σέ όλα τά Ίερά Ήσυχαστήρια των κατ' αυτούς Ίερών Μητροπόλεων μέ την όποία θά τά ενημερώνουν ότι εφαρμόζεται πλέον (κατασταλτικός) έλεγχος νομιμότητας στην οικονομική τους διαχείριση καί θά όρίζουν για όλα τά Ίερά Ήσυχαστήρια της περιοχής τους πώς άσκεΐται ο τακτικός έλεγχος περιοδικώς (π.χ. κάθε έτος καί σέ ποιές προθεσμίες) καί τό αντικείμενο του έλέγχου (π.χ. προϋπολογισμό έπομένου έτους, απολογισμό παρελθόντος έτους, αποφάσεις Ήσυχαστηρίων για μεταβιβάσεις άκινήτων, δαπάνες εκτός προϋπολογισμού) καί πάντα τά άνωτέρω κατ' έπιλογήν του οικείου Μητροπολίτη.

Συστήνεται όπως μέ την απόφαση του έπιχωρίου Μητροπολίτη (όρ. συνημμένο υπόδειγμα αποφάσεως):

α) καθιερωθεί για λόγους ίσης μεταχειρίσεως, ένιαίο καθεστώς έλέγχου νομιμότητας για όλα τά Ήσυχαστήρια της ίδιας Ίερās Μητροπόλεως,

β) καθιερωθεί έλεγχος νομιμότητας παραπλήσιος προς τον ισχύοντα επί της διαχειρίσεως των Ίερών Μονών (όρ. άρθρο 11 περ. στ' του Κανονισμού ύπ' αριθ. 39/1972 ΦΕΚ Α' 103), ήτοι έλεγχος νομιμότητας i) επί του προϋπολογισμού πριν από την έναρξη του έπομένου έτους (έναρξη εκτελέσεώς του) ή τροποποιήσεως των προϋπολογισμών, ii) επί του απολογισμού κατόπιν λήξεως της χρήσεως, iii) επί αποφάσεων μεταβιβάσεως άκινήτων πριν από την ύπογραφή συμβολαιογραφικής πράξεως, iv) επί αποφάσεων λήψεως δανείων καί αναλήψεως δαπανών εκτός προϋπολογισμού.

Διευκρινίζεται ότι ο καθορισμός τακτικού έλέγχου δέν αποκλείει την εκ του Κανονισμού ύπ' αριθ. 337/2021 ισχύουσα δυνατότητα έκτάκτου έλέγχου (π.χ. νά έλεγχθεί ή νομιμότητα της εκτελέσεως έργου), καθ' όσον δύναται νά ανακύψει ανά πάσα στιγμή ανάγκη διεξαγωγής του (π.χ. διαχειριστική παράβαση σέ βάρος της περιουσίας του Ίερού Ήσυχαστηρίου). Σέ καμμία περίπτωση όμως ο

έκτακτος έλεγχος δέν δύναται νά περιλάβει διαχειριστικές πράξεις ή χρονικά διαστήματα πρό τής έναρξεως ισχύος τοῦ ν. 4559/2018 (ήτοι πρό τής 3ης.8.2018).

Β. Κρίσεις τής απόφασεως τοῦ Συμβουλίου τής Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 1067/2025.

Μετά τήν θετική απόφαση ὑπ' ἀριθ. 1067/2025 τοῦ Συμβουλίου τής Ἐπικρατείας ἐπί τής νομιμότητας τοῦ Κανονισμοῦ τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος ὑπ' ἀριθ. 337/2021 «Περί των Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος» (ΦΕΚ Α' 37/28.2.2022) καί συνταγματικότητας τοῦ άρθρου 50 τοῦ ν. 4559/2018, διά τοῦ παρόντος τίθεται εἰς γνῶσιν ὑμῶν ὅτι τό Συμβούλιο τής Ἐπικρατείας ἔκρινε μέ τήν ἀνωτέρω δικαστική απόφαση, ἀποδεχόμενο τίς σχετικές ἀπόψεις τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος, ὅτι:

1) ή διά τοῦ νόμου 4559/2018 (άρθρο 50) ἔνταξη τῶν σήμερα ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων στά ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ άρθρου 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977 δέν ἐπάγεται σέ καμία περίπτωση κατάργηση ή ἀποστέρηση τής –δυνάμει τοῦ ἰδρυτικοῦ τους κανονισμοῦ– ἐξουσίας τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων νά ἀποφασίζουν ἐπί κάθε ζητήματος σχετιζόμενου μέ τήν ἐν γένει διοίκηση, διαχείριση καί ἀξιοποίηση τής περιουσίας τους,

2) ή διά τοῦ άρθρου 50 τοῦ νόμου 4559/2018 ἔνταξη τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων στό άρθρο 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977 δέν ἐπισύρει τήν ἐφαρμογή ἐπί τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων τής διατάξεως τοῦ άρθρου 46 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 καί ή Διαρκής Ἱερά Σύνοδος δέν ἀποκτᾷ τήν ἐξουσία νά ἐκδίδει κανονισμούς γιά τήν περιουσία - οἰκονομική διαχείριση τῶν Ἡσυχαστηρίων,

3) ή προβλεπόμενη στό άρθρο 39 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 ἐποπτεία τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη ἐπί τῶν Ἱερῶν Μονῶν, μέ περιεχόμενο ἀντίστοιχο πρός τό περιεχόμενο τής ἐποπτείας τοῦ άρθρου 6 παρ. 1 τοῦ 39/1972 Κανονισμοῦ γιά τίς Ἱερές Μονές, ἐπεκτάθηκε στά νεοἰδρυόμενα καί στά ὑφιστάμενα Ἱερά Ἡσυχαστήρια μέ τό άρθρο 50 παρ. 2 περ. β καί γ τοῦ ν. 4559/2018 στό πλαίσιο ἐνιαίας ρύθμισης τοῦ καθεστώτος ἐκκλησιαστικῆς ἐποπτείας πού διέπει τίς Ἱερές Μονές καί τά Ἱερά Ἡσυχαστήρια ὅσον ἀφορᾷ εἰδικότερα στό (διοικητικῆς φύσεως) ζήτημα τοῦ ἐλέγχου τής οἰκονομικῆς διαχείρισής τους,

4) οἱ ρυθμίσεις τοῦ άρθρου 50 τοῦ ν. 4559/2018 εἶναι συνταγματικῶς δικαιολογημένες διότι καί τά Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἀνήκουν στό κλίμα τής Ἐκκλησίας τής Ἑλλάδος καί ἀποτελοῦν Ἱερές Μονές ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἱ ὁποῖες ἀπό νομοκανονικῆς ἀπόψεως δέν διαφέρουν

ἀπό τίς Ἱερές Μονές δημοσίου δικαίου, καθ' ὅσον ἔχουν ἐνιαία ἐκκλησιολογική ταυτότητα προσδιοριζόμενη ἀπό τόν ταυτόσημο σκοπό καί τήν ἄσκηση τοῦ κοινοβιακοῦ μοναχικοῦ βίου,

5) ἡ κατ' ἄρθρον 39 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 ἐποπτεία ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων συνίσταται σέ ἔλεγχο νομιμότητος καί ὄχι σέ ἔλεγχο σκοπιμότητος τῶν ἀποφάσεών τους καί εἰδικότερα στόν ἔλεγχο τηρήσεως ἐκ μέρους τῶν Ἡσυχαστηρίων α) τῶν ἱερῶν κανόνων, β) τῆς ἐκκλησιαστικῆς-πολιτικῆς νομοθεσίας, γ) τοῦ ἱδρυτικοῦ τους κανονισμοῦ. Ἡ ἐποπτεία νομιμότητος ἐφαρμόζεται ὄχι μόνο σέ περίπτωση συγκεκριμένης ὑπόνοιας τελέσεως κανονικοῦ παραπτώματος,

6) ἡ κατὰ τό ἄρθρο 39 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 (ὅπως συμπληρώθηκε μέ τό ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. β καί γ τοῦ ν. 4559/2018), ἐκκλησιαστική ἐποπτεία ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν ὑφισταμένων Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων δέν θίγει τήν οἰκονομική αὐτοτέλειά τους, διότι: α) δέν ἐπιφέρει μεταβολή στήν ἐξουσία τους, βάσει τοῦ οἰκείου ἱδρυτικοῦ κανονισμοῦ, νά ἀποφασίζουν δι' ἰδίων ὀργάνων γιά τήν διοίκηση καί διαχείριση τῶν οἰκονομικῶν τους, β) δέν συνεπάγεται παρέμβαση ἢ ἐπέμβαση τοῦ Ἐπισκόπου ἐπ' αὐτῶν ἢ συνδιαχείριση τοῦ Ἐπισκόπου, γ) δέν παραβιάζει τήν συνταγματικῶς κατοχυρωμένη (ἄρθρο 3 παρ. 1) καί προβλεπόμενη στόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ν. 590/1977 ἄρθρο 1 παρ. 2-4) αὐτοδιοίκηση τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στό σῶμα τῆς ὁποίας ἀνήκουν καί τά Ἱερά Ἡσυχαστήρια, δ) ἡ ρύθμιση αὕτη ὑπαγορεύθηκε ἀπό πρόδηλο σκοπό δημοσίου καί γενικότερου συμφέροντος ἀναγόμενου στήν περιφρούρηση τοῦ κύρους καί τῆς ἀξιοπιστίας τῆς Ἐκκλησίας, καθώς καί στή διαφύλαξη τῆς τάξεως στήν Πολιτεία,

7) τό ἄρθρο 39 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977, ὅπως τροποποιήθηκε μέ τό ἄρθρο 50 τοῦ ν. 4559/2018, δέν ἀντίκειται στίς συνταγματικές διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 παρ. 1 καί 2, 12 παρ. 1 καί 3, 17 παρ. 2, στίς διατάξεις τῶν ἄρθρων 9, 11 παρ. 1 τῆς Ε.Σ.Δ.Α. καί 1 τοῦ Πρώτου Πρόσθετου Πρωτοκόλλου τῆς Εὐρωπαϊκῆς Συμβάσεως Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων, οὔτε παραβιάζει τήν συνταγματική διάταξη τοῦ ἄρθρου 13 παρ. 3 καί τίς συνταγματικές ἀρχές τῆς ἰσότητος ἐνώπιον τοῦ νόμου καί τῆς ἀναλογικότητος (ἄρθρα 4 παρ. 1 καί 25 παρ. 1 ἐδ. τέταρτο τοῦ Συντάγματος),

8) τό ἄρθρο 50 παρ. 2 περ. γ τοῦ ν. 4559/2018 πού προβλέπει ὅτι ὁ ἔλεγχος νομιμότητος ἐπὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως «ἐφαρμόζεται καί στά ὑφιστάμενα Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἀσχέτως ἀντίθετων προβλέψεων στά ἱδρυτικά τους κείμενα καί τοῦ ἕως σήμερα καθεστῶτος λειτουργίας τους», δέν εἶναι γνησίως ἀναδρομική διάταξη, ἀλλά μή

γνησίως αναδρομική (δέν καταλαμβάνει οικονομικές χρήσεις του παρελθόντος), καί δέν αντίκειται στή συνταγματική αρχή του κράτους δικαίου, στίς αρχές τῆς ασφάλειας δικαίου καί τῆς προστατευόμενης ἐμπιστοσύνης του διοικουμένου, διότι μέ τήν ἐν λόγω ρύθμιση ἐπέρχεται μεταβολή γιά τό μέλλον του ισχύοντος καθεστώτος τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων κατά τρόπο γενικό, ἀπρόσωπο καί ἀντικειμενικό καί σύμφωνα μέ τίς ἐπιταγές του συντρέχοντος, κατά τήν ἐκτίμηση του τυπικοῦ νομοθέτη, δημοσίου καί γενικότερου συμφέροντος σκοποῦ,

9) ἡ ἐξουσιοδοτική διάταξη του ἄρθρου 39 παρ. 10 του ν. 590/1977 γιά τήν θέσπιση κανονισμοῦ περί τῶν Ὁρθόδοξων Ἡσυχαστηρίων στήν περιοχή τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εἶναι εἰδική καί ὁρισμένη κατά τήν ἔννοια του ἄρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος καί ἐπιτρεπτῶς ἐξουσιοδοτεῖ τήν Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο νά προβεῖ σέ ἐξειδίκευση του ἐποπτικοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητας τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων (ὡς «εἰδικότερο θέμα», κατά τήν ἔννοια του ἄρθρου 43 παρ. 2 ἔδ. δεύτερο του Συντάγματος). Ἡ νομοθετική ἐξουσιοδότηση δέν θίγει τήν διοικητική καί διαχειριστική αὐτοτέλεια τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων περί τά οικονομικά τους καί δέν ἐπιφέρει νομική ἀλλοίωση του αὐτοδιοικητου χαρακτήρα τους, ἐν ὧς καί τῶν ἀνωτέρω γενομένων δεκτῶν περί τῆς ἔννομιας τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 παρ. 4 καί 46 παρ. 2 του ν. 590/1977,

10) τό ἄρθρο 6 παρ. 2 του ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διαλαμβάνει ρυθμίσεις, μέ τίς ὁποῖες προσδιορίζεται ὅτι ὁ ἔλεγχος νομιμότητας τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων εἶναι κατασταλτικός καί ὄχι προληπτικός, ἀσκούμενος «εἴτε κατόπιν λήψεως τῆς διαχειριστικῆς αποφάσεως του Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου καί εἴτε πρὶν εἴτε μετά ἀπό τήν υλοποίησή της» καί ὅτι διενεργεῖται «τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως», παραλλήλως δέ, ἀποσαφηνίζεται ὅτι ἡ κατ' ἄρθρο 39 παρ. 6 του ν. 590/1977 ἐποπτεία τῶν οικονομικῶν «συνίσταται σέ ἐλεγχό τηρήσεως του ιδρυτικοῦ Κανονισμοῦ του Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου, των Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς κείμενης νομοθεσίας»,

11) προβλέπεται ἀπό τόν Κανονισμό ὑπ' ἀριθ. 337/2021 ὅτι ὁ κατασταλτικός αὐτός ἔλεγχος ἀσκεῖται εἴτε ἀπό τόν ἐπιχώριο Μητροπολίτη εἴτε, κατόπιν αποφάσεώς του, «ἀπό ὄργανο πού ὀρίζει ἡ συγκροτεῖ ... ἢ ἀπό τήν Διεύθυνση Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἡ ὁποία ἐπιλαμβάνεται ὕστερα ἀπό αἴτηση του ἐπιχωρίου Μητροπολίτη γιά τήν διενέργεια κατασταλτικοῦ ἐκτακτοῦ ἐλέγχου ἐπὶ ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων ιδιωτι-

κοῦ δικαίου κατά τό ἄρθρο 3 παρ. 1 περ. β τοῦ 210/2010 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, στόν ὁποῖο ρητῶς παραπέμπει τό ὡς ἄνω ἄρθρο 6 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ. Οἱ ρυθμίσεις τοῦ ἄρθρου 6 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ, μέ τίς ὁποῖες προσδιορίζεται τό εἶδος καί ἡ διαδικασία τοῦ ἀσκούμενου ἐπί τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων ἐκκλησιαστικοῦ ἐποπτικοῦ ἐλέγχου, ἀφοροῦν «εἰδικότερο θέμα» κατά τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 43 παρ. 2 ἐδ. δεύτερο τοῦ Συντάγματος καί εὐρίσκουν νόμιμο ἐξουσιοδοτικό ἔρεισμα ἐντός τῶν ὁρίων τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 39 παρ. 10 τοῦ ν. 590/1977,

12) ἡ παραπομπή τοῦ ἄρθρου 6 παρ. 2 τελευταῖο ἐδάφιο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στόν ὑπ' ἀριθ. 210/2010 Κανονισμό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀφορᾷ μόνο στήν προβλεπόμενη ἀπό τό ἄρθρο 3 παρ. 1 περ. β' ἀρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως Δημοσιονομικοῦ Ἑλέγχου νά διενεργεῖ, διά τοῦ Τμήματος Ἐκκλησιαστικοῦ Κατασταλτικοῦ Ἑλέγχου, κατασταλτικό ἔκτακτο ἔλεγχο νομιμότητας ἐπί τῶν Ἡσυχαστηρίων κατόπιν αἰτήματος τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη. Δέν θεμελιώνει ὅποιαδήποτε ἄλλη ἀρμοδιότητα τῆς Διευθύνσεως Δημοσιονομικοῦ Ἑλέγχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος νά διενεργεῖ προληπτικό ἢ τακτικό οἰκονομικό ἔλεγχο ἐπί τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων,

13) ἡ παραπομπή τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στόν ὑπ' ἀριθ. 210/2010 Κανονισμό δέν καθιστᾷ τά Ἡσυχαστήρια ἐκκλησιαστικούς ὑπολόγους ὑπό τήν ἔννοια τοῦ ἄρθρου 5 παρ. 2 ἐδ. δεύτερο τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 210/2010,

14) ὁ προβλεπόμενος στό ἄρθρο 6 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ κατασταλτικός (τακτικός ἢ ἔκτακτος) ἔλεγχος ἐπί τῆς νομιμότητας τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων διεξάγεται ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μή ὑπόνοιας τελέσεως κανονικοῦ παραπτώματος καί εἶναι σύμφωνος μέ τήν ἔννοια τῆς καθιερούμενης στό ἄρθρο 39 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 ἐποπτείας τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη,

15) μέ τά ἄρθρα 6 παρ. 2 (ἐποπτεία ἐπί τῆς διαχειρίσεως) καί 15 παρ. 3 (ὅτι ὑπερισχύουν οἱ ρυθμίσεις τῶν κανονισμῶν τῶν Ἡσυχαστηρίων ἐκτός ἂν πρόκειται γιά ἐποπτεία Μητροπολίτη) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 Κανονισμοῦ δέν προκαλεῖται παρέμβαση ἢ ἐπέμβαση τοῦ ἐπιχώριου Μητροπολίτη στήν ὀργάνωση καί λειτουργία τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων καί κατάργηση τοῦ αὐτοδιοικητοῦ χαρακτηρισμοῦ τους,

16) ή ένταξη μέ τό άρθρο 50 τοῦ ν. 4559/2018 τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων στά ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ άρθρου 1 παρ. 4 τοῦ ν. 590/1977, σέ συνδυασμό μέ τίς προβλέψεις του περί ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας άρθρου 46 παρ. 2 τοῦ ἴδιου Καταστατικοῦ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δέν παρέχουν τήν δυνατότητα στόν ἐπιχώριο Μητροπολίτη ἢ σέ ἑτέρα ἐκκλησιαστική ἀρχή νά προβεῖ ἐρήμην τῶν ὑφισταμένων Ἡσυχαστηρίων σέ ὅποια-δήποτε τροποποίηση καί συμπλήρωση τῶν ἰδρυτικῶν κανονισμῶν τους μέ κανονισμό τῆς Διαρκοῦς Ἱεράς Συνόδου.

Συμπληρωματικῶς, ἡ ὡς ἄνω ἀπόφαση τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 1067/2025 διέψευσε κάθε ἰσχυρισμό ὅτι ἡ προβλεπόμενη ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 337/2021 καί τοῦ άρθρου 39 παρ. 6 ἐδαφ. β τοῦ ν. 590/1977 ἐποπτεία τοῦ ἐπιχωρίου Μητροπολίτη στήν οἰκονομική διαχείριση τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων δηθεν ἀναιρεῖ τήν αὐτοδιοίκηση τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων ἢ ὑποκρύπτει δυνατότητα μονομεροῦς ἐπεμβάσεως ἢ τροποποιήσεως τῶν ἰδρυτικῶν κειμένων τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων καί ἐπιβεβαίωσε ὅτι, ἀντιθέτως, ἀποβλέπει ἀποκλειστικῶς στόν ἔλεγχο τηρήσεως τῶν δικῶν τους ὀργανισμῶν/καταστατικῶν, τῆς ἰσχύουσας νομοθεσίας καί τῶν Ἱερῶν Κανόνων, γιά τόν λόγο ὅτι καί τά Ἱερά Ἡσυχαστήρια ἀποτελοῦν μοναστικά καθιδρύματα έντασσόμενα στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἐντολῇ καί Ἐξουσιοδοτήσῃ τῆς Ἱεράς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Κοινοποιήσις:

Διεύθυνσιν Προσωπικοῦ Ἱεράς Συνόδου

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΕΩΣ

Αριθ. πρωτ./2025 Έν τηη Σεπτεμβρίου 2025

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Θέμα: «Έποπτεία νομιμότητας επί της οικονομικής διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων (Κανονισμός υπ' ἀριθ. 337/2021)»

Ἐχοντες υπ' ὄψιν:

1. τίς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 39 παρ. 6 τοῦ ν. 590/1977 «Περί Κανονιστικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. Α' 146),
2. τίς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 50 παρ. 2 ἐδάφ. γ τοῦ ν. 4559/2018 (ΦΕΚ Α' 142),
3. τίς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 6 τοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος υπ' ἀριθ. 337/2021 «Περί τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» (ΦΕΚ Α' 37/2022) καί
4. τήν ἀνάγκη ἐποπτείας καί περιφρουρήσεως τῆς νομιμότητος τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων καί τοῦ κύρους τῶν ἐν λόγῳ μοναστικῶν καθιδρυμάτων, τῶν οἰκείων Ἱερῶν Μητροπόλεων καί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Ὁ ἔλεγχος νομιμότητας ἐπί τῆς οικονομικῆς διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων τῆς παρ' ἡμῖν Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀσκεῖται κατασταλτικῶς ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται.

Α. Ὁ τακτικός ἔλεγχος νομιμότητος ὡς πρὸς τήν τήρηση τῆς κειμένης νομοθεσίας, τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῶν ἰδρυτικῶν κειμένων τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων ἀφορᾷ:

α) τόν προϋπολογισμό, πού ὑποβάλλεται στήν Ἱερὰ Μητρόπολη κατά μῆνα Ὀκτώβριον προηγούμενου ἔτους,

β) τυχόν ἀπόφαση τροποποιήσεως τοῦ τρέχοντος προϋπολογισμοῦ κατόπιν λήψεώς της καί πρό τῆς ἐκτελέσεώς της,

γ) τόν ἀπολογισμό παρελθόντος ἔτους, πού ὑποβάλλεται στήν Ἱερὰ Μητρόπολη κατά μῆνα Ἰούλιο ἐπομένου ἔτους,

δ) τυχόν ἀπόφαση μεταβιβάσεως ἀκινήτου τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου, πού ὑποβάλλεται στήν Ἱερὰ Μητρόπολη κατόπιν λήψεώς

της καί πρό τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου ἐκποιήσεως (λόγω πωλήσεως, δωρεᾶς, ἀντιπαροχῆς, διανομῆς, συμβιβασμοῦ κ.λπ.),

ε) τυχόν ἀπόφαση λήψεως δανείου ἢ ἀπόφαση ἀναλήψεως δαπάνης μὴ συμπεριλαμβανομένης στὸν ἐγκριθέντα προϋπολογισμό, πού ὑποβάλλεται στήν Ἱερὰ Μητροπόλη πρό τῆς ὑπογραφῆς τοῦ συμβολαίου δανείου ἢ λήψεως τοῦ δανείου καί πρό τῆς ἐκτελέσεως τῆς οἰκείας δαπάνης ἀντιστοίχως.

Ὁ τακτικός ἔλεγχος διενεργεῖται τῇ ἐπικουρίᾳ τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας τῆς παρ' ἡμῖν Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί τό ἀποτέλεσμα τοῦ ἐλέγχου ἐγκρίνεται διὰ Μητροπολιτικῆς ἀποφάσεως.

Β. Ὁ ἔκτακτος ἔλεγχος νομιμότητας ἀσκεῖται ὅποτε ἀνακύψει ἀνάγκη ἐλέγχου συγκεκριμένων συναλλαγῶν, διαχειρίσεως περιουσιακῶν στοιχείων ἢ χρονικοῦ διαστήματος διαχειρίσεως τῶν Ἱερῶν Ὑσυχαστηρίων καί δέν ἐκτείνεται σέ χρόνο πρό τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν. 4559/2018 (ἥτοι πρό τῆς 3ης.8.2018). Ὁ ἔκτακτος ἔλεγχος νομιμότητας διεξάγεται ὑπό ὀργάνου ὀριζομένου ἢ συγκροτουμένου δυνάμει τῆς Μητροπολιτικῆς ἀποφάσεως διεξαγωγῆς τοῦ ἐλέγχου ἢ ὑπό τῆς Διευθύνσεως Δημοσιονομικοῦ Ἐλέγχου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατόπιν αἰτήματος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καί ἐγκρίσεως τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου (ἄρθρο 3 παρ. 2 περ. β Κανονισμοῦ ὑπ' ἀριθ. 210/2010, ΦΕΚ Α' 135).

Ὁ Μητροπολίτης